Zbirka odločb sodne prakse

SKLEP SODIŠČA (deveti senat)

z dne 18. decembra 2025*

„Predhodno odločanje – Člen 53(2) Poslovnika Sodišča – Člen 267 PDEU – Namestnik notarke – Pojem sodišča – Pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah – Ukrepi v zvezi z evropskim potrdilom o dedovanju – Uredba (EU) št. 650/2012 – Zavrnitev priznanja evropskega potrdila o dedovanju s strani banke – Člen 71 – Začetek postopka za umik ali spremembo evropskega potrdila o dedovanju s strani notarja po uradni dolžnosti – Neizvrševanje sodne funkcije – Nedopustnost“

V zadevi C-240/24,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložil zastępca notarialny zastępujący notariusza Justynę Gawlicę w Krapkowicach (namestnik notarke Justyne Gawlica, ki opravlja dejavnost v Krapkowicah, Poljska) z odločbo z dne 16. marca 2024, ki je na Sodišče prispela 27. marca 2024, v postopku, ki ga je sprožila

N. T.,

ob udeležbi:

O. T.,

S. T.,

BNP Paribas Fortis SA/NV,

SODIŠČE (deveti senat),

v sestavi M. Condinanzi, predsednik senata, N. Jääskinen (poročevalec) in R. Frendo, sodnika,

generalni pravobranilec: M. Campos Sánchez-Bordona,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za N. T. M. de Abgaro Zachariasiewicz, radca prawny,

* Jezik postopka: poljščina.

– za poljsko vlado B. Majczyna in S. Żyrek, agenta,

– za romunsko vlado M. Chicu, E. Gane in L. Ghiță, agentke,

– za Evropsko komisijo J. Hottiaux in W. Wils, agenta,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi odločeno z obrazloženim sklepom v skladu s členom 99 Poslovnika Sodišča,

sprejema naslednji

Sklep

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 69(2), drugi pododstavek, in člena 71(2) Uredbe (EU) št. 650/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju odločb in sprejemljivosti in izvrševanju javnih listin v dednih zadevah ter uvedbi evropskega potrdila o dedovanju (UL 2012, L 201, str. 107).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru postopka, ki ga je začela oseba N. T., ki prebiva na Poljskem, po smrti svoje sestre K. T., poljske in nemške državljanke, ki je imela običajno prebivališče v Belgiji, zoper zavrnitev BNP Paribas Fortis SA/NV (v nadaljevanju: BNP), banke s sedežem v Belgiji, da sprosti sredstva na bančnem računu, ki ga je oseba K. T. odprla pri tej banki, čeprav je oseba N. T. predložila evropsko potrdilo o dedovanju, v katerem je bil navedena kot edina dedinja.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 V uvodni izjavi 70 Uredbe št. 650/2012 je navedeno:

„[Evropsko potrdilo o dedovanju] bi morala izdati država članica, katere sodišča so pristojna v skladu s to uredbo. Države članice bi morale v nacionalni zakonodaji določiti, kateri organi bodo pristojni za izdajo potrdila, tj. bodisi sodišča, kot so opredeljena v tej uredbi, bodisi drugi organi, ki so pristojni za dedne zadeve, kot so na primer notarji. […]“

4 Člen 5 Uredbe št. 650/2012, naslovljen „Dogovor o izbiri sodišča“, v odstavku 1 določa:

„Če je pravo, ki ga je zapustnik izbral za urejanje dedovanja po njem v skladu s členom 22, pravo države članice, se zadevne stranke lahko dogovorijo, da je za odločanje o vseh vprašanjih, povezanih z dedno zadevo, izključno pristojno sodišče oziroma sodišča te države članice.“

5 Poglavje VI Uredbe št. 650/2012, naslovljeno „Evropsko potrdilo o dedovanju“, vsebuje člene od 62 do 73.

6 Člen 64 te uredbe z naslovom „Pristojnost za izdajo potrdila“ določa:

„[…] Organ izdajatelj je:

(a) sodišče, kot je opredeljeno v členu 3(2), ali

(b) drug organ, ki je po nacionalnem pravu pristojen za obravnavanje dednih zadev.“

7 Člen 66 te uredbe, naslovljen „Preučitev zahteve“, v odstavku 5 določa:

„Za namene tega člena pristojni organ države članice organu izdajatelju druge države članice na njegovo zahtevo zagotovi informacije, zlasti iz zemljiške knjige, matičnih knjig in registrov, v katere se vpišejo listine in dejstva, pomembna za dedovanje ali za premoženjska razmerja med zakoncema ali za primerljiva premoženjska razmerja zapustnika, če je ta pristojni organ po nacionalnem pravu pooblaščen za zagotavljanje takšnih informacij drugemu nacionalnemu organu.“

8 Člen 67 te uredbe, naslovljen „Izdaja potrdila“, v odstavku 1 določa:

„Organ izdajatelj po postopku iz tega poglavja nemudoma izda potrdilo, ko so elementi, ki jih je treba potrditi, ugotovljeni po pravu, ki se uporablja za dedovanje, ali po katerem koli drugem pravu, ki se uporablja za posamezne elemente. […]

Organ izdajatelj ne izda potrdila, zlasti če:

(a) se elementi, ki jih je treba potrditi, izpodbijajo ali

[…]“

9 Člen 69 Uredbe št. 650/2012, naslovljen „Učinki potrdila“, v odstavkih 1 in 2 določa:

„1. Potrdilo učinkuje v vseh državah članicah, ne da bi bil za to potreben kakšen poseben postopek.

2. Predpostavlja se, da potrdilo točno odraža elemente, ki so bili ugotovljeni po pravu, ki se uporablja za dedovanje, ali po katerem koli drugem pravu, ki se uporablja za posamezne elemente. Za osebo, ki [je] v na potrdilu navedena kot dedič, volilojemnik, izvršitelj oporoke ali upravitelj zapuščine se predpostavlja, da ima status, naveden v potrdilu, in/ali pravice ali pooblastila, navedena v potrdilu, in da ni nobenih drugih pogojev in/ali omejitev v zvezi s temi pravicami ali pooblastili, razen tistih, ki so navedeni v potrdilu.“

10 Člen 71 te uredbe, naslovljen „Popravek, sprememba ali preklic potrdila“, v odstavku 2 določa:

„Organ izdajatelj, na zahtevo vsake osebe, ki izkaže upravičeni interes, ali, če to omogoča nacionalno pravo, po uradni dolžnosti spremeni ali prekliče potrdilo, če je bilo ugotovljeno, da potrdilo ali posamezni elementi potrdila niso točni.“

11 Člen 72 navedene uredbe, naslovljen „Pravna sredstva“, v odstavkih 1 in 2 določa:

„1. […]

Odločbe, ki jih organ izdajatelj sprejme v skladu s členom 71 […] lahko izpodbija vsakdo, ki izkaže upravičeni interes.

Pravno sredstvo izpodbijanja se vloži pri sodnem organu v državi članici organa, ki izda potrdilo, v skladu z njenim nacionalnim pravom.

2. Če se v postopku izpodbijanja iz odstavka 1 ugotovi, da izdano potrdilo ni točno, pristojni sodni organ spremeni ali prekliče potrdilo ali poskrbi, da potrdilo popravi, spremeni ali prekliče organ izdajatelj.

[…]“

Poljsko pravo

Zakon o notariatu

12 Člen 79 ustawa Prawo o notariacie (zakon o uvedbi zakona o notariatu) z dne 14. februarja 1991 (Dz. U. št. 22, pozicija 91), v različici, ki se uporablja v postopku v glavni stvari (v nadaljevanju: zakon o notariatu), določa:

„Notar opravlja naslednje postopke:

[…]

1b) sprejema ukrepe v zvezi z evropskim potrdilom o dedovanju.

[…]“

13 Člen 83 tega zakona v odstavku 1 določa:

„Zadevna oseba lahko vloži pritožbo zoper zavrnitev sestave notarske listine v roku enega tedna od vročitve razlogov za zavrnitev – in če zadevna oseba ni zahtevala vročitve razlogov za zavrnitev v predpisanem roku od datuma, ko se je seznanila z zavrnitvijo – pri pristojnem deželnem sodišču glede na kraj sedeža notarske pisarne, ki zavrača sestavo notarske listine. Pritožba se vloži prek notarja.“

14 Člen 89 tega zakona v odstavku 1 določa:

„Stranke notarske listine so solidarno odgovorne za plačilo, ki ga je treba plačati notarju. […]“

15 Člen 95t tega zakona določa:

„Notar v protokolu potrdi izdajo, popravek, spremembo ali umik evropskega potrdila o dedovanju ali prekinitev njegovih učinkov ter zavrnitev izvedbe teh listin. […]“

16 Člen 21 tega zakona o notariatu v odstavku 1 določa:

„Notar po uradni dolžnosti vroči izvleček protokola o izdaji ali zavrnitvi izdaje evropskega potrdila o dedovanju, skupaj s podatki o razpoložljivih pravnih sredstvih. Notar razloge za te listine navede

v roku enega tedna na zahtevo osebe, ki sodeluje pri notarski listini, podano v enem tednu od dneva vročitve izpiska iz zapisnika, ali če je oseba, ki sodeluje pri notarski listini in ni vložila take zahteve, vložila pritožbo v zakonskem roku.“

17 Člen 95v tega zakona določa:

„Če se ugotovi, da obstaja razlog za spremembo ali umik evropskega potrdila o dedovanju, določen v [Uredbi št. 650/2012], lahko notar po uradni dolžnosti spremeni ali prekliče evropsko potrdilo o dedovanju.“

18 Člen 83 navedenega zakona določa:

„Notar po uradni dolžnosti vroči izvleček protokola, ki se nanaša na popravek, spremembo ali umik evropskega potrdila o dedovanju ali odložitev njegovih učinkov ter na zavrnitev izvršitve teh listin, skupaj s podatki o razpoložljivih pravnih sredstvih. Smiselno se uporablja člen 95u(1), drugi stavek. Notar po uradni dolžnosti pošlje tudi kopijo protokola, ki vsebuje te listine, vsem osebam, ki so jim bile izdane overjene kopije evropskega potrdila o dedovanju.“

19 Člen 95x tega zakona v odstavku 1 določa:

„Zoper notarsko listino, ki se nanaša na izdajo, popravek, spremembo, umik ali prekinitev učinkov evropskega potrdila o dedovanju, se je mogoče pritožiti. Smiselno se uporablja člen 83.“

Uredba ministra za pravosodje o najvišjih tarifah notarskih stroškov

20 Člen 10a rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie maksymalnych stawek taksy notarialnej (uredba ministra za pravosodje o najvišjih tarifah notarskih stroškov) z dne 28. junija 2004 (Dz. U. iz leta 2004, pozicija 1564), v različici, ki se uporablja v postopku v glavni stvari, v odstavku 2a določa:

„Za notarske listine v zvezi z evropskim potrdilom o dedovanju, razen listin iz odstavkov 2b in 2c ter odstavka 12, je najvišja tarifa praviloma 400 [poljskih zlotov (PLN) (približno 100 EUR)].“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

21 Oseba K. T., ki je imela dvojno poljsko in nemško državljanstvo ter je običajno prebivala v Belgiji, je 6. februarja 2023 umrla na Poljskem. Bila je samska in brez otrok. Njeno najbližjo družino so sestavljali njeni starši in sestra N. T., ki so prebivali na Poljskem. Pred smrtjo je K. T. pri poljskem notarju sestavila oporoko, v kateri je navedla poljsko pravo kot pravo, ki se uporablja, in svojo sestro N. T. določila za edino dedinjo.

22 Ta oporoka je bila 22. februarja 2023 odprta in prebrana pred zastępca notarialny zastępujący notariusza Justynę Gawlicę w Krapkowicach (namestnik notarke Justyne Gawlica, ki opravlja dejavnost v Krapkowicah, Poljska) (v nadaljevanju: namestnik notarke) v navzočnosti osebe N. T. in staršev osebe K. T. Dogovor o izbiri sodišča na podlagi člena 5 Uredbe št. 650/2012 sta sklenila starša oseb K. T. in N. T. Po koncu tega postopka je bilo izdano potrdilo o dedovanju, v katerem je bila oseba N. T. navedena kot edina dedinja, ki mu je priloženo potrdilo v skladu z obrazcem II, ki je določeno in priloženo Izvedbeni uredbe Komisije (EU) št. 1329/2014 z dne 9. decembra 2014 o obrazcih iz Uredbe (EU) št. 650/2012 Evropskega parlamenta in Sveta o pristojnosti, pravu, ki se

uporablja, priznavanju in izvrševanju odločb in sprejemljivosti in izvrševanju javnih listin v dednih zadevah ter uvedbi evropskega potrdila o dedovanju (UL 2014, L 359, str. 30). Namestnik notarke je v tem potrdilu pojasnil učinke izdanega potrdila o dedovanju, zlasti njegovo pravno zavezujočo naravo, in opozoril na opredelitev sodišča, kot izhaja iz sodbe z dne 23. maja 2019, WB (C-658/17, EU:C:2019:444).

23 Dedovanje je med drugim vključevalo sredstva na bančnem računu, odprtem pri banki BNP. Slednja je osebi N. T. zavrnila priznanje kot edine dedinje K. T. in od nje zahtevala, naj predloži evropsko potrdilo o dedovanju.

24 Banka BNP je kljub temu, da je namestnik notarke 5. julija 2023 izdal tako potrdilo, v katerem je bila oseba N. T. imenovana kot edina dedinja, potrdila svojo zavrnitev priznanja tega potrdila kot edine dedinje osebe K. T. in zahtevala, naj predloži potrdilo o dedovanju, ki ga izda belgijski notar (*verklaring van erfrecht*).

25 Namestnik notarke se je 18. septembra 2023 obrnil na osebo N. T. in na banko BNP ter ju opozoril na pravni položaj, ki izhaja iz sklenitve sporazuma o izbiri sodišča in izdaje evropskega potrdila o dedovanju. Namestnik notarke je banko BNP obvestil o možnosti, da na podlagi člena 71(2) Uredbe št. 650/2012 zahteva umik ali spremembo nepravilnega ali nezakonitega evropskega potrdila o dedovanju, in pojasnil, da tako potrdilo vsekakor ostane zavezujoče, dokler ni preklicano ali spremenjeno.

26 Namestnik notarke je 3. novembra 2023 po uradni dolžnosti začel postopek za preklic ali spremembo zadevnega evropskega potrdila o dedovanju, pri čemer je kot stranke pozval osebo N. T., njena starša in banko BNP. Določil jim je rok za predložitev informacij in dokumentov, s katerimi bi bilo mogoče dokazati obstoj morebitne nepravilnosti tega potrdila. Prav tako je te stranke obvestil, da bi uvedba takega postopka povzročila postopkovne stroške, kot so notarska taksa ter stroški vročanja in prevajanja.

27 Namestnik notarke navaja, da je poljski zakonodajalec v skladu s členom 71(2) Uredbe št. 650/2012 notarju kot organu izdajatelju evropskega potrdila o dedovanju naložil zakonsko obveznost, da spremeni ali prekliče izdano potrdilo, tudi po uradni dolžnosti, če to potrdilo ne ustreza dejanskemu stanju. Pojasnjuje, da mora torej notar zagotoviti pravilnost izdanega evropskega potrdila o dedovanju in v primeru dvomov po uradni dolžnosti ali na predlog zadevnih strank z ustrezno preiskavo pojasniti vprašanje njegove pravilnosti. V okviru takega postopka mora torej namestnik notarke ne le preveriti pravilnost vsebine evropskega potrdila o dedovanju iz postopka v glavni stvari, ampak tudi odločiti o sporu o glavni stvari, kar bi pomenilo, da se mora opredeliti do skladnosti vsebine tega potrdila z dejanskim pravnim položajem.

28 Namestnik notarja meni, da mora v ta namen ugotoviti upoštevne okoliščine zadeve v glavni stvari, pri čemer se mora opreti zlasti na postopek predhodnega odločanja in določbe Uredbe (EU) 2020/1784 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2020 o vročanju sodnih in izvensodnih pisanj v civilnih ali gospodarskih zadevah v državah članicah (vročanje pisanj) (UL 2020, L 405, str. 40).

29 Tako po mnenju namestnika notarke v okviru postopka za odvzem ali spremembo evropskega potrdila o dedovanju organ izdajatelj opravlja sodno funkcijo, kar naj bi potrjevala sistematika Uredbe št. 650/2012.

30 V zvezi s tem namestnik notarke navaja, da je zakonodajalec Unije s členom 66(5) te uredbe menil, da je treba določiti postopkovno sredstvo za pridobivanje dokazov v drugih državah članicah, ki je v veliki meri namenjeno izvensodnim organom izdajateljem. Določitev takega postopka naj bi bila povezana z dejstvom, da v skladu s členom 67(1)(a) Uredbe št. 650/2012 organ izdajatelj ni pozvan k reševanju sporov in torej ni pooblaščen za uporabo instrumentov pravosodnega sodelovanja v civilnih zadevah, namenjenih sodiščem. Vendar naj bi se položaj bistveno spremenil, ko je bilo potrdilo izdano, saj bi moral organ izdajatelj na podlagi člena 71 te uredbe zadevno potrdilo o dedovanju preklicati ali spremeniti. Ta organ bi torej lahko te instrumente uporabil v okviru postopka za preklic ali spremembo evropskega potrdila o dedovanju, kar naj bi pojasnilo, zakaj zakonodajalec v členu 71 Uredbe št. 650/2012 ni vstavil pravila, ki bi bilo podobno pravilu iz člena 66(5) te uredbe. Na podlagi teh elementov namestnik notarke meni, da navedeni organ opravlja sodne funkcije in lahko pri Sodišču vloži predlog za sprejetje predhodne odločbe.

31 Vendar se namestnik notarke ob upoštevanju sodbe z dne 23. maja 2019, WB (C-658/17, EU:C:2019:444), in sklepa z dne 1. septembra 2021, OKR (Predlog za sprejetje predhodne odločbe namestnika notarja) (C-387/20, EU:C:2021:751), na prvem mestu sprašuje, ali je v okoliščinah postopka v glavni stvari pooblaščen, da Sodišču predloži vprašanja za predhodno odločanje.

32 Če je tako, se namestnik notarke sprašuje, na drugem mestu, ali je v skladu z nacionalnim pravom mogoče, da banka BNP nosi notarske stroške v zvezi s postopkom za preklic ali spremembo evropskega potrdila o dedovanju, če ta ni sodelovala v postopku izdaje evropskega potrdila o dedovanju niti ni zahtevala preklica ali spremembe takega potrdila, ampak je izpodbijala učinke potrdila, ki ji je bilo predloženo, zaradi česar je organ izdajatelj po uradni dolžnosti začel postopek za preklic ali spremembo tega potrdila.

33 Namestnik notarke meni, da mora v skladu z veljavnim poljskim pravom, zlasti zakonom o notariatu in uredbo ministra za pravosodje o najvišjih tarifah notarskih stroškov, in ob upoštevanju splošnih omejitev, ki izhajajo iz prava Unije, vsaka stranka v tem postopku nositi povezane notarske stroške. V okoliščinah obravnavane zadeve bi morala biti banka BNP vključena med stranke navedenega postopka.

34 Na tretjem mestu želi namestnik notarke izvedeti, ali člen 69(2) Uredbe št. 650/2012 banki, ki ji je predložena veljavna kopija evropskega potrdila o dedovanju, dovoljuje, da izpodbija status dediča osebe, navedene v tem dokumentu.

35 V teh okoliščinah je namestnik notarke prekinil odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložil ta vprašanja:

„1. Ali je treba člen 71(2) Uredbe [št. 650/2012] razlagati tako, da lahko izvensodni organ izdajatelj evropskega potrdila o dedovanju v okviru postopka za preklic ali spremembo izdanega potrdila, ki ga vodi, na podlagi člena 267 PDEU predloži vprašanje za predhodno odločanje?

2. Če je odgovor na [prvo] vprašanje pritrdilen, ali se v skladu s členom 71(2) [te] uredbe stroški postopka za preklic ali spremembo evropskega potrdila o dedovanju lahko na podlagi nacionalnega prava naložijo banki, ki ni bila udeleženka postopka za izdajo potrdila, ni vložila zahteve za njegov preklic ali spremembo, vendar je legitimacijske učinke potrdila, ki ji je bilo predloženo, izpodbijala na način, zaradi katerega je organ izdajatelj sklenil po uradni dolžnosti začeti postopek za preklic ali spremembo potrdila, ki je bil izveden ob sodelovanju te banke?

3. Če je odgovor na [drugo] vprašanje pritrdilen, ali je treba člen 69(2) navedene uredbe razlagati tako, da banka, ki ji je bila predložena veljavna overjena kopija evropskega potrdila o dedovanju, ne more izpodbijati statusa dediča osebe, ki je kot tak legitimirana s potrdilom?“

Postopek pred Sodiščem

36 S sklepom predsednika Sodišča z dne 6. septembra 2024 je bil postopek v tej zadevi prekinjen do razglasitve sodbe z dne 23. januarja 2025, Albausy (C-187/23, EU:C:2025:34).

37 Sodno tajništvo Sodišča je z dopisom z dne 28. januarja 2025 namestniku notarke poslalo to sodbo in ga pozvalo, naj sporoči, ali želi ob upoštevanju te sodbe vztrajati pri predlogu za sprejetje predhodne odločbe.

38 Namestnik notarke je v odgovoru z dne 20. februarja 2025 Sodišče obvestil, da vztraja pri predlogu za sprejetje predhodne odločbe, ker navedena sodba, ki se nanaša na postopek izdaje evropskega potrdila o dedovanju, ne bo nikakor vplivala na predmet in potek tega postopka, v okviru katerega bi moral namestnik notarke rešiti spor, katerega predmet je priznanje evropskega potrdila o dedovanju, zaradi česar naj bi imel status „sodišča“ v smislu člena 267 PDEU.

Dopustnost predloga za sprejetje predhodne odločbe

39 Sodišče lahko v skladu s členom 53(2) svojega poslovnika, kadar je predlog za sprejetje predhodne odločbe očitno nedopusten, po opredelitvi generalnega pravobranilca kadar koli sklene, da bo odločalo z obrazloženim sklepom, ne da bi nadaljevalo postopek.

40 To določbo je treba uporabiti v tej zadevi.

41 V skladu z ustaljeno sodno prakso je postopek, uveden s členom 267 PDEU, instrument sodelovanja med Sodiščem in nacionalnimi sodišči, s katerim prvo zagotavlja drugim elemente razlage prava Unije, ki jih ta potrebujejo za rešitev sporov, o katerih odločajo (sodba z dne 7. maja 2024, NADA in drugi, C-115/22, EU:C:2024:384, točka 33 in navedena sodna praksa).

42 Iz tega izhaja, da mora biti predložitveni organ, da bi lahko Sodišču predložil vprašanje v okviru postopka predhodnega odločanja, opredeljen kot „sodišče“ v smislu člena 267 PDEU, kar mora Sodišče preveriti na podlagi predloga za sprejetje predhodne odločbe (sodba z dne 7. maja 2024, NADA in drugi, C-115/22, EU:C:2024:384, točka 34 in navedena sodna praksa).

43 Sodišče pri presoji, ali je predložitveni organ „sodišče“ v smislu člena 267 PDEU, kar je izključno vprašanje prava Unije, upošteva skupek elementov, kot so to, ali je bil organ ustanovljen z zakonom, ali je stalen, ali je njegova jurisdikcija obvezna, ali je njegov postopek kontradiktoren, ali uporablja pravna pravila in ali je neodvisen (glej sodbe z dne 30. junija 1966, Vaassen-Göbbels, 61/65, EU:C:1966:39, str. 395; z dne 3. maja 2022, CityRail, C-453/20, EU:C:2022:341, točka 41, in z dne 7. maja 2024, NADA in drugi, C-115/22, EU:C:2024:384, točka 35).

44 Poleg tega je iz ustaljene sodne prakse razvidno, da lahko nacionalna sodišča predložijo zadevo Sodišču le, če pred njimi poteka spor in če odločajo v postopku, ki bo pripeljal do izdaje sodne odločbe (sodba z dne 23. januarja 2025, Albausy, C-187/23, EU:C:2025:34, točka 30 in navedena sodna praksa).

45 Za ugotovitev, ali je treba nacionalni organ, ki v skladu z zakonom izvaja različne naloge, opredeliti kot „sodišče“ v smislu člena 267 PDEU, je treba preučiti specifično naravo različnih sodnih ali upravnih nalog, ki jih opravlja v posebnem normativnem okviru, v katerem Sodišču predloži vprašanje, da se preveri, ali pred takim organom poteka spor in ali odloča o postopku, ki bo pripeljal do izdaje sodne odločbe (glej v tem smislu sodbo z dne 16. februarja 2017, Margarit Panicello, C-503/15, EU:C:2017:126, točka 28, in sklepa z dne 1. septembra 2021, OKR (Predlog za sprejetje predhodne odločbe namestnika notarja), C-387/20, EU:C:2021:751, točka 23, in z dne 19. maja 2022, Frontera Capital, C-722/21, EU:C:2022:412, točka 13).

46 V tem okviru je treba najprej opozoriti, da ureditev, vzpostavljena z Uredbo št. 650/2012, temelji na predpostavki, da se evropsko potrdilo o dedovanju izda v skladu s postopkom iz poglavja VI te uredbe, kadar so elementi, ki jih je treba potrditi, ugotovljeni po pravu, ki se uporablja za dedovanje.

47 Poleg tega se lahko v skladu s členom 64 Uredbe št. 650/2012 v povezavi z uvodno izjavo 70 te uredbe izdaja takega potrdila zaupa sodišču ali izvensodnim organom, ki so po nacionalnem pravu pristojni za obravnavanje dednih zadev, kot so notarji.

48 Iz predložitvene odločbe je razvidno, da je v skladu s poljskim pravom tako sodišča kot notarje mogoče šteti za organe, pristojne za izdajo evropskega potrdila o dedovanju. Natančneje, zakon o notariatu v členu 79(1)(b) določa, da notar sprejme ukrepe v zvezi z evropskim potrdilom o dedovanju.

49 Sodišče je v okviru izdaje takega potrdila, kot je določeno v členu 67(1) Uredbe št. 650/2012, in za ohranitev zaupanja državljanov v evropsko potrdilo o dedovanju že razsodilo, da organ izdajatelj ne more izdati takega potrdila, katerega elementi niso točni, in da mora ta organ, ki nima pristojnosti za odločanje o njem, v primeru izpodbijanja elementov, ki jih je treba potrditi, zavrniti izdajo zahtevanega evropskega potrdila o dedovanju, pri čemer je ta zavrnitev lahko predmet pravnega sredstva iz člena 72 te uredbe pred sodnim organom, pristojnim za rešitev takega izpodbijanja (glej v tem smislu sodbo z dne 23. januarja 2025, Albausy, C-187/23, EU:C:2025:34, točke 43, 44, 64 in 65). Sodišče je iz te ugotovitve sklepalo, da zadevni predložitveni organ s tem, da je kot organ izdajatelj evropskega potrdila o dedovanju izdal odločbe na podlagi člena 67(1) navedene uredbe, ne opravlja sodne funkcije in zato ni pristojen za predložitev zadeve Sodišču na podlagi člena 267 PDEU (glej v tem smislu sodbo z dne 23. januarja 2025, Albausy, C-187/23, EU:C:2025:34, točka 66).

50 Zato je treba ob upoštevanju sodne prakse, navedene v točkah od 43 do 45 in 49 tega sklepa, preveriti, ali se narava nalog, ki jih organ izdajatelj, v tem primeru namestnik notarke, opravlja v okviru postopka za odvzem ali spremembo evropskega potrdila o dedovanju, ki je določen v členu 71(2) Uredbe št. 650/2012 in v okviru katerega je pri Sodišču vložil predlog za sprejetje predhodne odločbe, razlikuje od narave nalog, ki jih ta organ opravlja pri izdaji navedenega potrdila.

51 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je treba pri razlagi določbe prava Unije upoštevati ne le njeno besedilo, ampak tudi njen okvir in cilje, ki jih uresničuje ureditev, katere del je (glej sodbi z dne 17. novembra 1983, Merck, 292/82, EU:C:1983:335, točka 12, in z dne 23. januarja 2025, Albausy, C-187/23, EU:C:2025:34, točka 39).

52 V skladu s členom 71(2) Uredbe št. 650/2012 organ izdajatelj spremeni ali prekliče evropsko potrdilo o dedovanju na zahtevo osebe, ki izkaže upravičen interes, ali, kadar to dopušča nacionalno pravo, po uradni dolžnosti, če je bilo ugotovljeno, da potrdilo ali nekateri njegovi elementi niso točni.

53 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da iz besedila člena 71(2) Uredbe št. 650/2012 ne izhaja, da mora organ izdajatelj za preklic ali spremembo evropskega potrdila o dedovanju dokazati, da to potrdilo ali njegovi elementi niso točni.

54 Poudariti je namreč treba, kot je to storila Evropska komisija, da se v tej določbi glagol „ugotoviti“ uporablja v pasivni ali neosebni obliki v več jezikovnih različicah, kot so španska (*„se haya acreditado“*), nemška (*„wenn feststeht“*), estonska (*„on kindlaks tehtud“*), angleška (*„it has been established“*), francoska (*„lorsqu'il a été établi“*) italijanska (*„sia stato accertato“*), finska (*„jos on todettu“*) ali švedska (*„om det har fastställts“*).

55 To razlago potrjuje tudi člen 72(2) Uredbe št. 650/2012, ki določa, da „[č]e se v postopku izpodbijanja iz odstavka 1 ugotovi, da izdano potrdilo ni točno, pristojni sodni organ spremeni ali prekliče potrdilo ali poskrbi, da potrdilo popravi, spremeni ali prekliče organ izdajatelj.“ Tako lahko le pravosodni organ iz te določbe določi dedne pravice ali elemente, ki se izpodbijajo v evropskem potrdilu o dedovanju, po celoviti vsebinski preučitvi zadeve. Zato lahko organ, ki je izdal to potrdilo, po potrebi po uradni dolžnosti spremeni ali prekliče potrdilo, ki ga je predhodno izdal, le, če je pristojni sodni organ predhodno ugotovil, kateri elementi tega potrdila niso resnični, in če sam ni popravil, spremenil ali preklical potrdila.

56 V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da organ izdajatelj, v obravnavanem primeru namestnik notarke, ni pooblaščen za urejanje sporne narave elementov evropskega potrdila o dedovanju, ki ga je predhodno izdal.

57 Postopek za preklic ali spremembo evropskega potrdila o dedovanju je sicer specifičen in neodvisen od postopka za izdajo evropskega potrdila o dedovanju, določenega v členu 67 Uredbe št. 650/2012.

58 Vendar je ta postopek, kot so poudarili namestnik notarke, oseba N. T. in romunska vlada, določen v poglavju VI te uredbe, ki se nanaša na evropsko potrdilo o dedovanju, in torej pomeni fazo, ki sledi izdaji tega potrdila in jo je zakonodajalec Unije določil za zagotovitev ciljev, ki jim sledi navedena uredba.

59 Tako določbe iz tega poglavja, ki se nanašajo na evropsko potrdilo o dedovanju, vključno z določbami, ki se nanašajo na postopek za preklic ali spremembo tega potrdila, nacionalnim organom, pooblaščenim za izdajo navedenega potrdila, ne podeljujejo pristojnosti za reševanje morebitnih sporov ter za določitev pravic in obveznosti oseb, ki so kandidatke ali zainteresirane za dedovanje, v primeru izpodbijanja.

60 Iz tega sledi, da v obravnavanem primeru namestnik notarke s spremembo ali preklicem evropskega potrdila o dedovanju ni dolžan odločati o sporu, v okviru katerega mora izdati sodno odločbo, tako da ne izvaja sodnih funkcij niti v razmerju do dedičev in volilojemnikov, ki imajo neposredne pravice do dedovanja, niti *a fortiori* v razmerju do zainteresiranih tretjih oseb, kot je banka, pri kateri je imela pokojnica račun.

61 Glede na vse zgornje preudarke namestnika notarke za namene tega predloga za sprejetje predhodne odločbe ni mogoče opredeliti kot „sodišče“ v smislu člena 267 PDEU.

62 Zato je treba ta predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 53(2) Poslovnika razglasiti za očitno nedopusten.

Stroški

63 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim organom, ta odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (deveti senat) sklenilo:

Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložil zastępca notarialny zastępujący notariusza Justynę Gawlicę w Krapkowicach (namestnik notarke Justyne Gawlica, ki opravlja dejavnost v Krapkowicah, Poljska) z odločbo z dne 16. avgusta 2020, je očitno nedopusten.

Podpisi